III. évfolyam Csáktornya, 1886. junius 20-án. 25. szám.

Szerkesztőségi iroda: Fischel Fülöp könyvnyomdája helyiségében. — Szerkesztővel értekezni lehet: Hétfőn, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton 11 — és 4 órakor. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény *Margitai József* szerk. nevére küldendő Csáktornyára.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése Csáktornyán. Ide küldendők az előfizetési díjak és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számittatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 4 frt
Félévre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak: Budapesten: Goldberger A. V. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., és Daube G. L. és társánál. Frankfurt a/M.: Daube G. L. és társánál.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Megjelenik Csáktornyán hetenkint egyszer: vasárnap.

A muraközi tisztviselők szövetkezete.

Egy üdvös eszme megvalósitásán fáradoznak a csáktornyai tisztviselők. Egyesületet hoztak létre melynek czélja a csáktornyai s muraközi tisztviselőket apróbb s nagyobb kölcsönök adása által anyagilag segiteni a tagoknak alkalmat adni kisebb tőke gyüjtésére, sőt később fogyasztási szövetkezet szervezése által füszer- s más fogyasztási czikkek nagybani vásárlása s raktározása által alkalmat adni a tagoknak, hogy abbeli házi szükségleteiket olcsón beszerezhessék.

Minden nagyobb város tisztviselői már évek óta szervezkedtek s egyesületüknek meg van a maga kézzelfogható haszna. Igy p. o. N.-Kanizsán a tisztviselők egyesületének már 13000 frt alapvagyona van. A tagok kapnak a szövetkezetből rövid határidőre, személyi hitelre apróbb vagy jótállás mellett hosszabb törlesztésre nagyobb kölcsönöket s meg vannak kimélve attól, hogy a hó vége felé itt is, ott is rászoruljanak mások szivességére, vagy haláleset s egyéb szerencsétlenség esetében nagyobb hitel igénybe vételével az uzsorások körmei közé jussanak.

Muraközben sok tisztviselő van. Odavetőleges számitással a 2 járásbiróságnál, az adóhivatalnál, a képezdénél, a polgári iskolánál, az elemi iskoláknál, a póstahivataloknál, a távirdánál, a községeknél, a szolgabiróságoknál, a pénzügyőrségnél, a magánhivataloknál száznál többre tehető a tisztviselők s hivatalszolgák száma.

Ily számu hivatalnok már egyesülhet. Saját érdeke kivánja is, hogy egyesüljön!

Az anyagiakon kivül a szellemi érdekek indokai is az egyesülés mellett beszélnek, mert a köztisztviselők Muraközben jóformán egymást sem ismerik, a társulás jótéteményeivel s egyátalán a „tisztviselő, mint erkölcsi testület“ ideájával nem törődtek.

Az alakulás megtörtént, a tisztviselőkön a sor, hogy az egyesület éljen és gyarapodjék. Iratkozzék be mindenki! Kis összeg az, ami a tagságra jogosit Hisszük, hogy a muraközi tisztviselők nagyon jól ismerik ama közmondás igazságát, hogy: »Segits magadon s az Isten is megsegit!« s mindannyian tagjai lesznek az egyesületnek.

*

A szövetkezet f hó 16-án d. u. a csáktornyai néptanoda egyik tantermében tartá alakuló közgyülését. Jelenvolt mintegy 30 csáktornyai tisztviselő. Az előmunkálat készitésére kiküldött bizottság elnöke: Alszeghy Alajos üdvözölvén a megjelenteket, felolvasta a kidolgozott alapszabályokat, melyek pontról pontra, — itt ott némi változtatással — elfogadtatak. Az alapszabályokból kivesszük, hogy »a szövetkezet czélja: a kölcsönös segélyezés, a takarékosság hajlamának fejlesztése, tagjai számára az általok befizetett üzletrészekből, a lehető legcsekélyebb kamat előlegek engedélyezése s végül özvegyeik és örököseik számára a tehetségekhez képest segélynyujtás. — A szövetkezetnek tagja lehet minden állami, közigazgatási, pénzintézeti, oktatási, közlekedési, gazdasági és községi tisztviselő és szolga, kinek fizetése rendszeresitett állandó illetményt képez. — A havonkénti betét minimuma 1 frt.

Az alapszabályok elfogadása után a kellő számu részvény aláiratván, a megalakulás kimondatott. A szövetkezet tisztikara is megválasztatott, még pedig elnökké: Dugovich Pál kir. aljbiró, alelnökké: Ángyán Kálmán kir. postafőnök, igazgatósági tagokká: Belányi Tivadar áll. tanitóképezdei tanár, Buchberger Fülöp urad. pénztáros, Haidinegg Szilárd kir. távirdai tiszt, póttagokká: Stefaics Miksa urad. fővadász és Ujváry Mihály áll. tanitóképezdei s. tanár. Pénztárnokká: Polyák Mátyás népisk. tanitó, jegyzővé s könyvelővé: Mencsey Károly népisk. tanitó. Felügyelő bizottsági tagokká: Alszeghy Alajos nép- s polg. iskolai tanitó, Németh István kir. adóhivatali ellenőr és Pálya Mihály polg isk. igazg.

—o—

CSARNOK.

A NYOMORULTAK.

Zord temető. A sirokon száraz körök,
A kiaszott bokrok között éhes hollók.
Még az Isten az irgalmas is megvonta
Áldását, nem pergett oda ég harmatja.
Nincs ott virág, mert egy füszál is sok volna
Oly hamvaknak, kik ezerszer megátkozva
Nyomorultan rothadnak el göröngyök közt,
Az utálat hová egy rút fejfát tüzött,
Óva inti az utódot: hogy kik itten
Bekapálva lönek egykor ... őrizkedjen!...
... ...
Kit siratsz te özvegy anya? „Négy fiamat,
Kik csatában a hazáért elhullt anak!“
Miért zokogsz szép csecsemő? „Apám hol van?“
Édes anya, mondd neki, hogy menyországban,
Hervadj te szüz! Mert a kiért mély bánatod,
Emlékben él csak, többé már nem láthatod!
... És a kiért ennyi sziv lett gyászos árva:
Te szent haza! szólj, meg vagy-e szabaditva?
Hallgatsz? ... ne szólj ... néma arcod sokat [mondott...
Hajh! elvérzett éretted, hejh! annyi bajnok!
De ezeknek koszorut fonsz dicsőségből,
Soha el nem muló, örök üdvösségből!
Sirkövükre oda teszed áldva őket:
A nemzetnek óriásit, — nagy hősöket!
Mi pediglen sirjuk mellé letérdelünk.
S megihletve hymnusokat zengedezünk.
... ...
Ott a zordon temetőben éhes hollók
Kárognak, azt hallgassátok — honárulók!

Szentlelki Bálintffy Bálint

II-ik fejezet.

Az ősiség.

Az ősiség jellemzése.

Az ősiség intézménye összes jogi viszonyainkon átszövődik, alig van törvény által szabályzott oly jogi viszony, mely kisebbnagyobb mértékben az ősiséget ne érintené, de kizárólagosan csak az ősiséget érdeklő intézkedéseknek kiválasztása a törvények tömkelegéből egy kissé fáradságos munka; mert mint tudjuk az 1848-ik évet megelőzte jogállapotainknak egyik fő jellemvonása marad az, miszerint nem csakhogy a közés magánjog közti demarcationalis vonal nem huzatott meg, hanem ellenkezőleg a két territorium oly annyira egymásba olvadt, hogy még mai nap is vitára szolgáltathatokot a multból felvetett bizonyos kérdés a tekintetben, hogy az a köz, avagy a magánjog elvei szerint oldassék e meg.

Ily kuszált és zavaros jogállapot szolgált alkalmi okul arra, hogy az ősiség intézményének mibenléte iránt a különbnél különbféle ideák terjedtek, s ennek folyományaként jelentkezik az, hogy némelyek — miként Tóth Lőrincz mondá — még a repositionalis és violentialis esetekben is ősiséget szemléltek. És talán akkor sem mondunk sokat, ha kijelentjük, hogy még maga a törvényhozás sem volt teljesen tisztában az ősiség intézményével, mert az erre vonatkozó 1848. törvényekből is imitt-amott kiri, hogy az ősiséget az adományrendszerrel meglehetősen összezavarták, vagy legalább is a kettő közti különbséget elére állitani nem tudták. Különös tévszerepe jutott azonban e tekintetben a gyakorlati életnek, mely ezen institutio keretébe foglalá a nemesség egész vagyonjogi viszonyát, s az örökösödési jog szabványait is.

Ekként állván az ügy, tán nem fog annak hátrányára válni, ha egy pillanatra belemélyedünk régebbi vagyoni törvényeink tengerébe, elválasztván a legrövidebb uton s azzal igényelte mértékben vagyonjogi viszonyainknak közjogias részét a magán jogiastól, hogy a keresett igaz gyöngyöt az »ősiséget« mint tiszta magánjogi institutiót a maga természetességében felelőlük, s azt tovább mint ilyent bonczolgathassuk.

A közjogi elvek szerint a javak a rendi különbséghez képest osztályoztatnak, ezen osztályzaton nyugszik az adományi rendszer és az urbériség intézménye is, ezen institutiók tehát vagyonjogi viszonyainknak közjogi részét képezik, mert véve a nemesi javakat, ezeknél a fő tulajdoni jog a koronánál volt, s az azt megillető beavatkozási jog elvitázhatlan, az ezen jogot tárgyazó jogszabványok pedig azon viszonyt állapitják meg mely a korona, s a nemesi jószág birtokosa közt van. Vagy véve paraszti javakat, ezeknél a beavatkozási jog — urihatóságánál fogva — megillette a földes urat, még pedig országos érdekek szempontjából, tehát köztekintélyen alapulóiag, a mi nem csak puszta jog, hanem egyszersmind kötelesség is volt, mi kitünik I Lajos 1351. évi 6. czikkéből, mely azt mondja: »Többire nézve minden jobbágyainktól, szántóföld- és szőlőbirtokosoktól, bármely szabad helységben, vagy udvarnoki szállásokban, bármikép neveztessenek, és a királyné birtokaiban lakóktól (kivévén a keritett városokat) minden életnemüekből és boraikból kilenczedet szedünk, ... és a királzné asszony is szedeti, valamint a fentebbi országnagyai és nemesek, minden szántó földdel s szőlővel biró jobbágyaiktól, bármely birtokaikban minden életnemüek és boraik kilenczed részét maguk használatára beszedik és kapják. 1. §. A jobbágykokkal biró egyházi főrendűek s egyházi férfiak is elsőben a tizedet, annak utána hasonlóképen minden életnemüknek s boroknak kilenczed részét behajtsák. 2. § És ha a mondott behajtás iránt másképp cselekednének, az olyan ellenszegülő, s ezen mi rendeletünket megmásitónak birtokaiban, szokásunkhoz képest, az azokat illető életnemü s borbéli kilenczedet, minden megrövidités s elengedés nélkül behajtatjuk. 3. § Hogy az ekkép iránt tunk való tisztelet nevekedjék, és országunk lakói nekünk hivebben szolgáljanak« ... továbbá II. Ulászló I-ső rendeletének a következő intézkedést tartalmazó 48-ik cikkelyéből „Az egyházi főrendűek s egyházi férfiak is, kiknek jobbágyaik vannak elsőben a tizedet, és azután hasonlóan minden gabonanemüből, és borból a kilenczedet szedjék. 1. § És ha az emiitettek beszedésében, másképp cselekednének, az oly pártütők, és ezen intézkedéseinket megváltoztatók birtokaiban a főispán vagy alispán a gabona nemüektől s borból azon kilenczed részt királyi nevünkben beszedetni tartozik, hogy ez által becsületünk nevekedjék, és országunk lakóink minket hivebben szolgálhassanak.«

Ezen törvényes rendelkezések fényes bizonyitékot szolgáltatnak a jelzett vagyonjogi viszony közjogias természete mellett.

A javaknak a magánjogi elvek szerint való osztályozásánál a magánjogi érdekek döntenek itt csak magán személyek érdekei állittatnak egymással szemben, s közvetlen államérdekü szempontok teljesen kiküszöböltetnek. Ily magánjogi érdekü osztályozást nyerünk a javaknak ősi és szerzeményire való elkülönitése által, mely megkülönböztetés a mindegyik természetü vagyonnal kapcsolatosan jelentkező következmények egész láncolatát tárja fel előttünk, s az ősi vagyon a vele jelentkező törvényes következményekkel együtt, teszi ki az ősiség intézményét, mint magánjogi institutiót, a mi a közjogias következményekkel összekapcsolt közjogias elemektől szorosan elkülönizendő és Wenzel Gusztáv is a magy. mag. jog. rendsz. czimü munkájának 295. lapján erre vonatkozólag jegyzi meg ezt, hogy: »nem nem czékély következtetlenség tehát, ha a kettő összezavartatik.“

(Folyt. köv.)

Dr. Tersánczky Gyula.

HIREK.

— **Coronelli Pietró** értesiti a tánczoktatást igénybe vevő t. ifjuságot és szülőket, hogy a tánczoktatás már f. é. augusztus hó elején veendi kezdetét.

— **Kéménytüz** volt f. hó 12-én a csáktornyai városházban, azonban csakhamar elfojtatott.

— **A csáktornyai** tüzoltó-egylet nyári mulatságát a „Fehérgalambhoz“ czimzett vendéglő kerti helyiségében f. hó 24-én csütörtökön tartandja. Belépti-dij 40 kr. Lesz táncz, tüzjáték stb.

— **A bajor király** öngyilkosságáról távirat érkezvén lapunkhoz, a hirt f. hó 15-én külön lenyomatban hoztuk csáktornyai olvasóink tudomására.

— **Tekező társaság** alakult Csáktornyán a Baumhack-féle kerti helyiségben. A társaság hetenkint kétszer: hétfőn és csütörtökön este foglalja el a tekepályát. Elnökké Pecsornik Ignácz, alelnökké Grész Alajos, jegyzővé Nuzsy Mátyás, pénztárnokká Todor József, bizottsági taggá Stráhia Ferencz választattak meg. A tagok száma meghaladja a huszat. A tagsági dij havonként 2 frt, mely versenydijakra, illetőleg jutalomtárgyak vásárlására fordittatik. A mult héten egy versenytekézés már volt. A nyertes Márczius Ferencz lett.

— **A muraközi** tiszti önsegélyző szövetkezet f. hó 26-án tartott közgyülésén lapunkat azon megtiszteltetésben részesitette, hogy szt az alapszabályok értelmében hivatalos lapjául fogadta el. A szerkesztőség e helyen megköszönvén a szives és nagyrabecsült figyelmet, igéri, hogy lapunk hasábjain az uj egyesületet működésében tőle telhetőleg támogatni fogja.

— **Nyilvános nyugtázás.** A helybeli polgáriskola ifjusága »Zrinyi-önképzőköre“ javára folytatólagosan még a következő adományok folytak be: Haidinegg Szilárd 50 kr. Horvát Pálné 20 kr., Mayer Ede 20 kr., Szűcs Lajos 20 kr., Mannheim Jakab (több könyvvel) 1 frt., Greskovits János 1 frt., Fischer Endre 1 frt. Pálya Mihály 1 frt., Mrazné 1 frt. — Ezen ötödik kimutatás eredménye 6 frt 10 kr., azaz: hat forint 10 kr. — Eddigi főösszeg 116 forint 30 kr. ... Fogadják a nemes adakozók intézetünk őszinte köszönetét! Miskolczy Arnold, mint a kör vezetője.

— **Felülfizetés.** A perlaki társaskör által f. hó 6-án rendezett nyári mulatság alkalmával felülfizettek: Gayer Lajos 2·50, Molnár Antal 1·50. Verly Ferencz 1·50, Götz Ferencz 1 frt, Thassy N. 1 frt, Grész Alajos 1 frt, Dr. Tersánczky Gyula 1 frt, Hajdu Lajos 1 frt, Verly Miksa, Sipos Károly özv. Loncsarics Jánosné, Mayer Mór, Ebenspanger Miksa, Baranasics György, Csesznák József, Szebényi Lajos, Kákosy László, Viosz Ferencz, Dr. Thassy János, Pleinig Márton, Mosgay Anna, Barla Vilma, Schweiczer Károly, Hass N. Peczek György, Fliszár Miklós Baranasits Lipót 50—50 krt. Ungár N. 40 kr., Banelly Géza 10 kr. Összesen 20 frt, 50 kr. Fogadják érte a t. felülfizetők a rendezőség köszönetét.

— **A perlaki** m. kir. állami elemi népiskolában az 1885/86. tanévi zárvizsgálatok a következő rendben tartatnak meg: junius 23-án 8—10. IV. fiu-, 10—12. IV. leány-, 2—4 III. fiu-, 4—6. III. leány-, — 26-án: 8—10. II. fiu-, 10—12. II. leány-, 2—4. I. fiu- 4—6. I. leányosztályokban, amelyre a T. szülők és tanügybarátok tisztelettel meghivatnak.

— **Villám** ütött be f. hó 8-án két házba Rába-Keresztúron, melyek a lángok martalékai lettek. r. l.

— **F. hó 8-án** déli 1 órakor villámcsapás által özv. Blesics Mátyásné, lopatineczi lakósnakujonnan épült lakháza meggyuladt, s kedvező szél mellett a tüz egész veszedelemmé alakult. Bratkovits Henrik segéd-jegyző urnak tapintatos és kitartó bátorsága lokalizálta a veszélyt oly annyira, hogy a tüz martaléka csakis a ház fedele lett, minden egyéb emlitésre méltó kár nélkül. A tulajdonosnő más faluban lévén, — haza jöv. lakházát fenn leirt állapotban találta; legelső feladatása a néhány garast érő avult konyha cserepeiért történt, amit a padláson ereklye gyanánt rejtegetett; midőn látta, hogy a tüzoltással foglalkozók figyelmen kivül hagyva elpusztulni engedték, félelmetes módon megátkozta őket, Óhaja pedig a következő volt: „Ha már a menydörgős menykő bele ütött a házamba, hagyták volna melléképületeivel is egészen tönkre égni, s mentették volna meg edényeimet!« Ily magas polczon áll nálunk a tudás müve, azért nem is szabad csodálkozni, a midőn az ehhez hasonló esetekben a falusi közhivatalnok békességes türését veszíti, satis factiót maga ad, vagy szerez magának.

P.

— **Szerencsétlenség** F. hó 8-án dél után, a nagy záporesőben ment hazafelé Csörötnek községben Czechmeister kocsisa Kovács Mihály, kétfogatu szekéren Lovai a villámlástól és nagy dörgéstől megijedve, nyilsebességgel ragadták tova, ugy, hogy alig volt képes a gyeplőt kezében megtartani, s elszánt szorgalommal igyekezett a lovak menését lassítani. A zuhogó esőben, villámlás és dörgés közepette amugy is alig hallott-látott, de az a körülmény, hogy a lovak lábaikkal a sarat nagy mennyiségben szemeibe azórták, teljesen képtelenné tette arra, hogyha ereje engedte is volna, miszerint a lovakat irányitani tudja — miután szemeit kénytelen volt behunyni ily szánalmas körülmények között haladt jó darabig, mikor a lovak menése lassabbult s az égiháboru is enyhébb lett, az eső is megszünt esni: ekkor tudta meg csak az összegyült emberektől, hogy lovaival Kozó Ferencné, szül. Németh Erzsébetet a földre teperve, testén keresztül menve, agyon gázolta. A szerencsétlen az uton haza ballagott, mikor ily szomoru halál érte. r. l.

— **A babonáról.** Közhasznu, erkölcsös olvasmány a magyar nép és a serdültebb ifjuság számára czim alatt egy füzetet irt Sirisaka Andor pécsi tanitó. Kapható 50 krért a szerzőnél. Átolvastuk a müvet s nyugodt lélekkel ajánljuk azt mindazoknak, akik a nép és az ifjuság erkölcsi és szellemi előmenetelével, különösen népünknél divó babona kiirtásával törődnek. Nyelvezete népies és vonzó. Nem száraz elmélettel igyekszik szerző a babonat kiirtani, hanem a nép életéből meritett példák s apróbb elbeszélések segitségével. A paedagogiai tapintat, a nevelői helyes érzék az egész müvön átvonul. Ujolag ajánljuk a t. lelkészek s tanitók figyelmébe! Lapunk horvát olvasói számára, — a szerző engedelmével — mi is közlünk néhány olvasmányt a valóban pártolásra érdemes müből.

— **Az irodalom** és gyermekeink. Az irodalom az évek hosszu során lassan észrevetlenül oly irányban fejlődött, hogy ma már odajutottunk, hogy a szülők oly munkát vagy lapot, melyet előbb az utolsó betűig át nem olvastak, csak reszketve, felve merik odaadni gyermekeiknek olvasás végett. Épen ott, a hol legkevésbbé várnók, oly helyekkel oly kifejezésekkel találkozik az olvasó a mi-yenek elolvasásától félve kell óvnunk gyermekeinket. A „Magyar Háziasszony" czimü hetilap oly gonddal van összeállitva, hogy nemcsak mint erkölcs-nemesitő olvasmányt bátran adhatjuk leányaink kezébe, hanem abban a biztos tudatban tehetjük ezt, hogy nevezett lapból életkörükbe vágó oly hasznos ismereteket is merithetnek, melyeknek egykor, mint nők, háziasszonyok és családanyák használt fogják vehetni. A „Magyar Háziasszony" mely a magyar gazdasszonyok orsz. egyletének hivatalos közlönye, megjelenik minden vasárnapon „Munka Után" czimü ingyenes szépirodalmi melléklettel 12—16 oldalnyi terjedelemben s előfizetési ára egész évre 6 frt., fél évre 3 frt., negyed évre 1 frt 50 kr. Mutatvány számokkal készséggel szolgál a kiadóhivatal (Budapesten nagy korona-utcza 19. sz.) ingyen és bérmentve mindazoknak, kik eziránt hozzá, legczélszerübben levelező lapon fordultak. A változatos tartalomról a legujabb szám is tanuskodik.

A népfölkelés és az életbiztositás.

Az „Assicurázioni Generali" igazgatósága arról értesit bennünket, hogy az állam jóváhagyás fentartásával elhatározta, hogy az életbiztositási ágban, a biztositottak érdekében több rendbeli ujitást fog a kötvényfeltételek közé felvenni, különösen a legmesszebb menő engedményeket teendi a népfölkelésre kötelezettek érdekében. Ugyanis a kötvény, ha a biztositás már legalább egy év óta érvényben volt, a népfölkelésre kötelezett biztositott irányában jogérvényét minden pótdijfizetés nélkül az esetre is megtartja, ha az illető tényleges hadi szolgálatra fogna behivatni és pedig 15,000 frt erejéig terjedő biztositásnál a teljes összegre és az egy és ugyanazon egyen életére szóló nagyobb biztositásnál 15,000 frtig. Ezen kedvezményben a társaságnál már biztositottak is részesülnek a mennyiben azoknak megengedtetik, hogy mostani kötvényeiket kiseríelhessék az ujabb feltételeknek megfelelőleg kiállitott kötvényekkel. — Örömmel üdvözöljük ezen ujitást, mely oly hatályos módon tesz eleget a mai kor kivánalmainak. A nagy iparos és közgazdasági intézmények mérvadó képviselőinek kétségtelenül nem csak üzleti feladatuk hanem egyszersmind kötelességük is, hogy lehetőleg számoljanak a napi kérdésekkel. — A népfölkelési törvény az életbiztosi intézményt ily kötelességevé vált feladattal állitja szembe, melynek szabadelvü megoldására első sorban is a nagy és hatalmas belföldi biztositó társaságok kötelezvék. ... Hogy az Assicurazioni Generali tudatában az általa elfogalalt előkelő állásnak, ezen az egész népességre nézve kiválóan fontos ügyben is első vala, mely megtette az elhatározó lépést, teljes elismerést érdemel.

VEGYESEK.

Tréfás rejtvény. Régiségi lelet Csáktornyán. A mult napokban ásatott ki egy munkatársunk által. Zrinyi ősi várkastélya megett ... Szt.-Ilona felül, egy márványemlékkő, melyen elmosódott betükkel a következő római sirfelirat olvasható:

CVCOR
I
CACAS. AD.
I
ACTA P.
LA. LA.
S. A.
†

Feltámadt szabómester. Abban az időben, mikor még nem volt halottkém Orosházán, történt, hogy meghalt Vézna Jakab szabómester. A mint vitték a szent Mihály lován, egyszerre csak fölesemél, mert csak tetszhalott volt és egy rugással a koporsó fedele a földön volt. Ezt látva a kisérők, a pappal együtt szétszaladtak.

Vézna uram talpra állott, s koporsója tetejét helyére illesztve, kivitte a temetőbe, ott a kész sirba eltakaritotta és ilyen feiféit tétetett a sirra:

Vézna koporsója
Itt nyugszik,
O maga bujában
Bort iszik.

Nőnevelde. A főváros minden tudományos nőnevelő intézetén átvándorolt hölgycske falura ment férjhez. Az első tavasszal ugy tette megrendelését egyik magkereskedéshez: 2 adagot az öntött saláta magból, 2 adagot a hideg salátából, 1 adag savanyu ugorkamagot, 1 adagot a saláta ugorkából, végre ha kaphatnék az u. n. kolozsvári káposzta magvából, kérnék 4 adagot; férjem ez ételt kiválóan kedveli.

Kitüntetés. Tanitó. No kis fiam, mivel ma olyan jól viselted magad, nesze, itt van egy alma. — Miért kaptad hát ezt az almát?

A nebuló (miután megforgatta s jól megnézte.) Azért mert . . . mert a fele rohadt.

Hogy el ne lopják. Egy mérnök a kimérési czölöpök beveretése után, figyelmeztette segédkező munkását, hogy vigyázzon a czölöpökre, nehogy valaki kihuzza, s elvigye őket. Másnap reggel rémülten veszi észre, hogy valamennyi czölöp hiányzik. A munkást hivatja és becsületesen összeszidja, amért nem vigyázott és a czölöpöket mind ellopták. A munkás azonban egészen naivul válaszol:

Ha csak ez a hiba, akkor nincs baj, mert én szedtem ki a czölöpöket, hogy el ne lopják, most is ott vannak a raktárban.

A felvilágositás azonban aligha megvigasztalta a mérnököt, kinek most ujra fel kellett az egészet mérni és ujra czölöpöltetni.

Szerkesztői tzenetek.

V. F. urnak. A közleményt megkaptuk. Beválik. Az igérteket szivesen vesszük. — **K. GY.** urnak S. Nem közölhető. Hogy miért? megmondja magán levelünk. — **„A helyettes tragoediája"** nem közölhető, mert tárgya nem helyi érdekü. A „Muraköz" nem megyei lap. Olvasóinak zömét Muraköz adja, azokat pedig megyénk távolabbi vidékének választásai nem érdeklik. Egy általános megyei lap szivesen veszi a karczolatot. A többi itt levő közlemény sorát várja. Tárczát szivesen fogadunk. Üdvözlet!

— **V Gy.** ur Pribiszlavecz. Későn jött. A jövő számra maradt.

Tečaj III — Vu Čakovcu 20 Junijuša 1886 — Broj 25

Urednička pisarnica je vu stanju tiskare Fischela Filipa vu Čakovcu. — S urednikom razgovarati se more: ponedeljek, srědu, četrtek i suboto ob 11 i 4. uri. — Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju na ime *Margitai Jožefa* urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo: Knjižara Fischela Filipa vu Čakovcu. Sim se naj pošiljaju predplate i oglasi.

MEDJIMURJE

NOVINE ZA PUK.

IZLAZI SVAKU NEDELJU.

Cena je:

Na celo leto . . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . . 2 „
Na četvrt leta . . . . 1 „

Oglasi se poleg pogodbe 1 fal računaju. Iz vun toga se mora platiti za svaki oglas kulikoput izlazi, 30 kr. vladni strošek.

Gospodarstvo.

Trop kakti krma.

Pojedno čujemo gospodare tužiti se, da su jim izdatki veliki a prijetki mali, a tomu težko ako bude kraj.

Zarad toga moramo i najmenjšemi stvarmi dobro gospodariti, i sve pohasnuvati da si gospodarstvo podignemo. Polek vina imamo tropa, koja nam kakvoga takvoga hasna more donesti.

Svaki zna koliko hasna donasa tropica žganica, pak iz iztrošenoga tropa napravljena bersa. Sada hočem razjasniti, kak si moremo krmu s tropom pripparati.

Pri krmi treba je paziti, na on trop, iz kojega smo žganicu žgali, i kojega friškoga pohranimo. Una vnogo ljudih, koji neimajuč kotla za žgati tropicu, tropa na gnoj hitiju, a to je jako dobro, jer iz tropa dober gnoj postane ali vnogiput pak mu na takov način nikvoga hasna nevzememo. Bolje je, ako tropa damo marhi pojesti, pak opet postane iz njega gnoj.

Na vnogo mestih je navada tropa kak iz preše dojde, taki ga marhi dati buduč da trop za kratko vreme se skisi, nije ga dobro friskog pohraniti, jer more marhi škodeti.

Zato je treba tropa vu čebre nagaziti, posoliti ga i na njega toliko vode nalejati, da bude po dva prste nad njim stala. Ali pak ga nepolejemo, nego od zgora s zemljom namažemo i tak preprečimo, da bi pokvaril.

Vu francuzkoj zrnje vun zrešetaju i s tim konje i marhu mesto s zobjum hraniju.

Takvoga tropa je najbolje s sečkom zmešati i vozni marhi ili ovcam dati, jer ovim najbolje hasni, jednomu 500 kgr težkomu maršetu je treba 6—9 kgr tropa na den; polek toga moremo dati i malo sena. 160 kgr. tropa je tuliko vredno kak 100 kgr sena.

Trop je i onda dober za krmu, ako smo več iz njega žganicu žgali, vu Tirolu plačaju jednu putu po 15-20 kr.

Iz tropa je najbolje žganicu žgati a onda pak bersu delati, koju moremo kilograma po forintu prodati. Dela se ovak: ako smo ve žganicu iz tropa zežgali, namečemo ga još toploga vu škafe i izpresamo iz njega soka, koj je vu njem i toga denemo hladiti: onda si bersa doli sedne, odkud ju poberemo i nečistu posušimo na ponjavi ili vrečah.

Tak izpršani trop je izvrstna krma domačoj marhi, netrebamo se bojati da bi škodel.

Vu Sv. Mihalju su delali probu s tropum, krave dobile na den 12 kgr, tropa i nisu nikaj gubile na mleku. Samo moramo pomalom privučati krave na trop, jer ako joj na jedenput samoga tropa damo, onda gubi na mleku.

Volom je moči dati na den 20 kgr. tropa, dobro je, ako ga s sečkom zmešamo.

Tropa moramo vu lagve ili čebre nagaziti i od zgora s blatom zamazati, jer onda više tjednov friški ostane.

Jakšim gospodarom je dobro, ako ne skuhaju svega tropa na jedenput, nego na više put, da budu višeput frišku krmu imeli.

ZABAVA.

Matiaš,

grabonciš diak.

(Dalje.)

Kuzman. Pišite gosju Prezimenovicku; njoj sem jedno zimsku branilce s poljskemi zajci oblekel.

Matiaš. Toj se nečudim tak, kak mužkem glavam.

Kuzman. Najte se nit mužkem glavam čuditi; ar vam né moguče skoro presuditi vezda, koj spol je čalarneši.

Matiaš. To je skoro istina . . kaj koštа?

Kuzman. 25 forinti.

Matiaš. To je nesdušno.

Kuzman. Dapače kak najbolje, ai si ona sama né dala delati, nego jeden dober prijatelj. Da pako ovakovi prijatelji nebudu tuliko trošili, ar su zvekšinom malo imajuči, zato mi meštri moramo nje dobro podfércavati, ter ovak morekt zatrgne se navada ovakvoga prijateljstva, akoprem z našem kvarom.

Matiaš. Skoro i prav imate (piše i veli) 25 forinti. (zatim se taki stane gledat na oblok i vrne se).

Kuzman. Koga pazite?

Matiaš. Obečal se je Jugović k meni i zato pazim, da nebi naglo nadošel.

Kuzman. Jeel pišite i njega . , . vidiš, bil bi skoro pozabil, njemu sem Porkuš Juriuš s oselskum kosmatum kožum oblekel.

Matiaš. Pak jeli sam on tu bedastoču zmislil?

Kuzman. Ja sem ga vu to vputil.

Matiaš. Iz kojega zroka?

Kuzman. Iz toga, da on, koj knigei ima, pak je nečteje, tak spameten biva, kak on, s čijum kožom obleče.

Matiaš. Ovo je jedna spametna misel!

Kuzman. No, vidite, da i krznari negda nekaj spametnoga imaju, kaj iz gornje poljice znati mogu.

Matiaš. Kuliko pak vam je dužen zato?

Kuzman. Kožu mu prikazujem, samo mi konce plati.

Matiaš. Kuliko za nje?

Kuzman. Dva krajcare.

Matiaš! To né vredno pisati.

Kuzman. Ako se krajcar krajcaru nebu spravljal, nebude nigdar ranjški.

Matiaš. (stane se opet gledat s reče). Vezda ide Jugović.

Kuzman. Aj! gospone! ja bi se rad nekam skriti da bi ga čul, kajda od včerašnje komedije bude govoril.

Matiaš. Ako hočete, morete se vu ov žakelj (vreče) skriti, i lehko vse čuli budete.

Kuzman. Ah! to je fino, dajte brže, dok nedojde.

Matiaš. Ovo jel samo nuter (oblečе ga i veli) vezda vas moram dole položiti, vi se pak niti negenite, da nebi on spazil, da je kaj živoga nutri.

Kuzman, Ja budem kak klada.

Matiaš. Mučite, mučite vre je ovde na vratih.

Izhod VII

Matiaš, Kuzman i Jugović.

Jugovič. Vre sem povsud onoga cigana Kuzmana iskal, i nigde ga nisem

našel, zadnjič sem stimal da je ovde, pak ga niti ovde ni.

Matiaš, bil je ovde malo predi, pak je otišel.

Jugovič. Gde se goder žnjim zestanem, budem ga z ovum palicum tak tukel, kakti ovoga žaklja (vudri s pali cum nekoliko puti po žaklju)

Matiaš. Zakaj? morti zato, da vam svoju kčer dati neče?

Jugovič. O! zato najneuje, kaj bi z onem teletom pri hiži?

Matiaš. Najte najte, ona je vendar zvučena, bogata i snažna.

Jugović. Nikaj nebi žnje bilo, dok nebi po nji vsaki dan, kakti po žaklju mlatil, (vudri nekoliko puti po žaklju.)

Kuzman, (sam za se) ov je počel dobro mlatiti.

Matiaš. Moči je i prez toga z ljepem načinom vse opraviti.

Jugovič. Nikaj! ono tele vam je tak grubo, kak i otec i zato bi ž njum ovak morati baratati. (Vudri nekoliko puti po žaklju i pita.) Kaj vu ovem žaklju imate?

Matiaš. Jeden dober prijatelj me je prosil, da bi mu štokfiša pripravil.

Jugovič. Tak je štokfiš ovde? ah! ja nikak netrpim, ar je tvrda i netečna stvar, (opet ga nekuliko put vudri.)

Kuzman. (Sam zase). Prav mi je Bogme, da sem takov štokfiš bil, da sem se vu vreče dal napeljati.

Jugovič. Ja sem čul, da se štokfiš mora jako tući, predi, kak se za hasen obrne, (pak ga vudri).

Matiaš. Moči je i prez tučenja hasen imeti, ako se z vrelum vodom popopari.

Kuzman, (sam za se). Nebi li je vrag tental, da bi me još poparili.

Jugovič. Imate gde vrele vode?

Kuzman, (sam za se). Hočeju me bogme!

Matiaš. Né vezda né, nego predi kak ga človek jesti hoče.

Jugovič. Ja sem čul, da je štokfiš najbedasteša stvar.

Matiaš. Jednak kak osel, nego o né vsaki, samo on, koj se da v žakelj vloviti.

Jugović. On on! (pak ga bije.)

Kuzman. (Sam za se) Aj! neg mi živo hračke odvrača!

Jugovič. Ja imam denes osebujno volju hariti; ar imam prav žitku paličicu: glejte, kak se rada prijemlje. (pak ga nekulikoput vudri.)

Kuzman. (Sam za se) Čutim ja to, čutim: veliki ti sem osel bil.

Matiaš. Najte, hočete mi žaklja razdréti.

Jugovič. Nečem ja žaklja, neg štokfiša. Da bi se gde na Kuzmana nameril, vse ovak bi ga žnóral; (bije ga) bi mu pokazal, kak se namirom vu jeden kut pljuje.

Kuzman, (sam zase.) I ja tebi, kak se po jednem žaklju bije.

Jugovič, Dragi prijatelj! kaj vam dam za ov štokfiš i žakelj?

Matiaš. Kaj bi vi ž njim?

Jugović. Bi si ga dimo odnesel, pak bi ga onda z batinum dotemar tukel, dok bi ves mehek kakti kaša bil.

Kuzman. (Sam za se) No! to bi mi još falelo.

Matiaš. Nemrem ga dati; ar se vsaki hip nadjam prijatelja.

Jugovič. Anda se ga barem ovde hočem naglodati, (bije ga oštro.)

Kuzman. (Sam za se). Uj! da bi ti ruka vsehla.

Matiaš. Najte! budete mi žaklja preglodali.

Jugović. Naj ga preglodjem: barem budem videl, jeli vre mehek štokfiš ali ne —

Matiaš. Ono vam je ravno vezda Kuzman dimo išel, hodte brže za njim.

Jugovič. Taki idem k njemu, pak ga budem vse ovak prašil (hari ga) vse ovak! (vudri ga i otide.)

Izhod VIII.

Kuzman i Matiaš.

Kuzman, (odpira po malo žaklja i plaho pita) Jeli odišel?

Matiaš. Je, je odišel.

Kuzman. (Vleče se iz žaklja i veli:) Vi ste mene vu vragometnu kašu napeljali.

Matiaš. Zakaj?

Kuzman. Zakaj ste me vu ov prokleti žakelj spravili?

Matiaš: Kam sem drugam pak hotel?

Kuzman. Zakaj ste mu barem rekli da je štokfiš nutri?

Matiaš. Gdo bi se bil domislil, da je on na štokfiša tak zavzet.

Kuzman. Prav mi je Bogme! zakaj sem takov osel bil, pak se dal v žakelj navabiti.

Matiaš. Ja sem mu govoril, naj mi žaklja nerazdere: ali on je stém bolje po njem mlatil.

Kuzman Ah! je, je; ruka mu odpala, kak da bi znal, da sem a v žaklju. --

Matiaš. Ja neznam, kakvu je volju imel, tak po žaklju mlatiti.

Kuzman. Tak me je zmlatil, da si je vsakoga hračka dvojvrst nadomestil, ja znam da su mi vsa pleča črna; ar je nemilo po meni nabijal. Vezda bi išel dimo, da bi se žganicom natrl, ali ako žena moje črnjavke spazi: još bolje me ona bude glodala.

Matiaš. Trpite, dok žena z doma prejde, onda se dajte po kčeri natréti

Kuzman. Tak i bude, z Bogom! ajd ti stari štokfiš, ti!

Matiaš. Čakajte! ovo vam je vaš popis.

Kuzman Naj bu, naj! prepisal mi ga je lopov vsega dobro na pleća.

IZHOD IX.

Matiaš (sam).

I ovoga sam vrlo odpravil, bude pametil, kak se v žaklju ljudski spomenki poslušaju, i po tom se barem ostavi takve zvedljive navade, koje ne moči z razumnemi zroki od kakvoga zla odvrnuti, moraju se s čutljivimi načini odputiti.

(Konec sledi.)

GLAD FERENCZ

Pomori si i Bog ti pomore.

U nedelju prije podne, kad još prvić nije zvonilo k svetoj meši, već gospodin plebanus spravljeni su sedeli vu vrtu. Navada njim je bila ovdi počekati svoga puka, koji k njemu došavši i njega za navuk pitali i da njemu svoje težkoće poveju. Vnogi človek je dobil od njega razveselje, jakost vere i trpljivno podnašanje svih težkočah. Zato puk njega kak za dobroga otca je držal.

I vezda, komaj da si vun sel, Blažović Andraš čisto oblečeni (jerbo se vu cirkvu spravil) koraca proti njemu. K njemu došavši, lepo ga pozdravi a župnik mu pak ruku pruži i rekel: nej si sedne poleg njega. Župnik je taki spoznal, da ovoga človeka nekaj bantuje jerbo je tak žalosten. A kak nebi poznal onaj človek, koj svoga življenja toliko let je sprovadjal medju puku i koj se navek trsil, da njegov puk blažen bude.

Gospona Blažović Andraša nekaj bantuje? Zapita ga župnik od srca tekučim milim glasom. Blažović na te reči nikaj ne štel odgovoriti, kak da mu nebi nikaj falilo, ali zabadava, ipak je poznati bilo, da mu neka fali. Župnik ga opet prime za ruku i zamoli ga da nej pripoveda svoju nevolju.

Velika je moja nevolja častni gospodine, ali nisam se štel tužiti zato, jerbo sam se navučil iz vaših svetih reči da tuge, žalosti i krivice dobrovoljno moramo podnašati, jerbo naš dober nebeski otec ni onda se nepozabi za nas, nego nas hoće same probati, jeli smo čvrsti vu našoj veri.

Tak, tak, prijatelj, tko veruje, proti njemu se né zdigne, njega neostavi nigdar.

Trpeći, mučili smo se celo leto i vezda je vreme da ono, kaj nam je gosp Bog dal, da spravimo; nikakvo veselje neimam, jerbo suša celo leto je bila, vezda pak navek dežđj, zatem pak tuća sve potukla. Ono malo, kaj budem dobil, nije dosta za domesti kaj smo prošlo leto pojeli. Gde pak je porcija, notariuš, navučitelj i druge svakojačke naplačke. Tu sam vezda s malom drobnom dečicom i neznam, jeli budem vu zimi imal kruha.

Vruće suze su mu po obrazu tekle, kad si svoju budućnost očitoval. Gospon Blažović nije treba zdvojiti, veselil ga je župnik. Gospodin Bog vre pomore.

Videl sam okolo župnika više ljudi, koji su se skupa shajali, da čujeju dobroga navuka. Tam je bil Ivo Gjurović koj se takodjer tužil ovak veleč: Zbil nas je Bog i to stostruk, kad nas je polodelavnjem kaštigal. Celo leto smo švicali, trudili se, gda pak bi red došel brati, jeino za drugim dojde kaštiga božja i ako nam kaj malo ostane to, nam pak drugi iz zub van zemeju, im nas polodelavce svaki vleće. Jesmo mi vezda zbiti.

Nije treba dragi Gjurović tak srditimi rečmi Boga srditi, reče mu župnik milim glasom, im znate, da je on taj, koj nam vu najvekši nevolji more pomoči.

Odprošćenje prosim častni gospodine, da sem tak nagel, im nečem jas Boga srditi, ali siromak človeka jako boli srdce, da vidi da njegovomu trudu nije nikakov hasen

Pomori sebi i Bog ti pomore, reče na to vučen i spameten birov. Tak smo se svi vučili i tak je. I mene je velika kaštiga dostigla, ali navek si mislim, kak bi mogel sebi i svem drugem pomoči. Zdavnja sam imel vu glavi, kaj bi dobro bilo za nas, samo da bi privolili i onda bi gotovo našli. Još vu mojoj mladosti kad sam vu drugoj občini bil, gde na reč jednoga spametnoga su občinsku žitnicu postavili, kam svaki iz svojega žitka je malo nutri del. Kad je vu sili bil za kruh, ili za seme, nije trebalo mu od poncijuša do pilatuša iti, pak na velike percente (intereše) peneze zeti, pak još k tomu da bi dobil? ali pak morebit vu šparkasu (blagajnu) iti, zarad česa siromak človeku višeput zemlju ili hižu prodaju, nego je iz občinske žitnice za čisto fal dobil na pusut. Nište se nije tužil, da nebi imal kruha, kak vezdašnjem vremenu se čuje. Našli su se takovi, koji iz druge občine su nam na pomoč davali, im dober človek svigdi rad pomore. Malo pomalim žitnica se napunila. Ono zrnje, kaj su za percente dobili, prodali su, peneze su pak vu občinsku kasu deli, ako bi morebit kakva potreboča bila za cirkvu ili za školu. Nise je mali birov, nit školnik tužil, da svoju plaču vu redu nedobi, nego još napre su plačeno dobili. Ako je sila bila za kaj platiti, nije trebalo bobnjati, pak daje se na znaje; zutra se bude porcija pobirala. Nebi li mogli napraviti i mi tak? To nas nebude koštalo veliki trud, dobro včinimo jeden drugomu, jerbo neznamo, gda bi komu vtal došlo?

Prveši tužni obrazi su se razveselili nad temi rečmi i tak su se čutili da je već sve gotovo. Župnik pozdravi spametnoga birova. Pozdravili su ga i drugi občinari. Na to je tretji put zvonilo k meši. Župnik, kak i svi drugi čistim i veselim srdcem su išli vu božju hižu.

Mši je kraj bilo, ljudi su iz cirkve van išli i župnika pri vrati počekali, jerbo ovdi njih je navek pozdravljal. Po navadnami reči nije postal, nego je dalje govoril ovak: Poštuvani prijatelji! Tu je vreme, da si pospravite ono, kaj ste s težkami žulmi predelali. Ali žalostjum čujem, da nekoje je nesreča dostigla tak, da svojum obiteljum kruha vu zimi nebudu imali. Ali zato nepustimo, da bi gladuvali i mrgotali prama Bogu, nego na pomoć budemo svojemu bližnjemu. Kaj nam je birov napre donesel i nagovarjal to včinimo. Postavimo mi jednu žitnicu, kam svaki od njega zrnja bude malo dal, od toga na male percente damo onam, koji budu vu potreboči. Neprosimo mi čuda dati; samo toliko, kaj budemo za silo mogli imati. jer neznamo, koj od nas vu kakovi sili bude. Vezda je tomu najpriličneše vreme i kaj skup se nabere, to se k meni spravi zatoga, dok budemo žitnicu postavili.

Komaj je zvršil reči, već punu njih je došlo, koji su k tomu privolili. Župnik popiše one, koji su zrnje donesli i vsema se čudil, niti nije mislil, da bi se tuliko skup doneslo.

O da bi to vu Medjimurju vu vsakoj občini bilo. onda nebi se čulo, da seljak (polodeljavec) neima kruha.

Preredil **Ivan Štingli.**
učitelj.

Kaj je novoga?

— **Poplava Temeša.** Temeš voda je opet zišla iz korita. Polja su vu vodi. Vu temešvarskih vulicah je posvud već voda. Pogibelj je velika. Soldati i vatrogasci imaju puno posla.

Vkradjena kasa. Vu Aradu su Eksteina kožara kasu ove dneve vkrali. Kasu su vu Csenge potoku vu kišjenónskoj okolici našli. Peneze su tolvaji vun zeli a 8 knig nutri ostavili. Kisjenónski sudec piše, da su kasu vu Nadorovim melinskim kanalu našli. Tolvaje su već zazvedali.

— **Tati poglavari:** Iz Rutke čujemo, da su Matušović Józef birov i Leibhard Sandor notarius občinsku kasu obkrali i s penezi vu Ameriku vušli. Zoljomo varmegjijsko poglavarstvo je već išče.

— **Ogenj.** Kis Topolovec (Temes m). zvano selo je zgorelo. Ogenj je ove dneve bil i s takvom naglostjum se razprostranil, da je za kratko vreme celo selo, izim trih hižah, zgorelo. Stanovniki su sve zgubili, i vu zdvojnosti hodiju okolo zgorenih stanjah.

— **Buna** Vu Mogošu (Erdelj) bila je zaradi krive mere i švercanja vina velika buna. 30 majuša došlo je pet žandarov da švercare poloviju. Jedno tristo s rasuhami i botami oboruženih ljudih počelo je žandare napadati. Žandari su pričeli strelati, dva muže su strelili a više njih ranili. S tim su napadnike raztirali. Žandari su prijavili poglavarstvu i dobili su na pomoć soldate, ali ovi već nikaj posla nisu imeli, jer su žandari već sve pomirili. 15 soldatov je ostalo vu selu na straži. Jeden žandar je takaj ranjeni.

— **Kradja.** Vu Makovu su pri koturskim sudu, 31 majuša v jutro jednu ladicu vkrali. Tolvaje još nisu našli. Kvar je do 3—400 frti.

— **Strašen zdenec** Vu csökmönskim hataru (Bihar varm,) na Nagy-bánom pusti se je velika nesreća pripetila, koja je takaj pelda materinske ljubavi. Budai Ferencz dve leti stari sin Istvan opal je vu jeden jako široki i gliboki zdenec, koj nije imel tilnice. Mati je vu zdvojnosti za jedinim si detetom skočila, ali se je skup s njim vtopila. Nesrečnike je Beöthy Bálint zvani pisar štel vun zeti, zato se je na vužetu vu zdenec spustil, ali je nije mogel najti.

— **Strela.** Na den v nebo zastupljenja Kristuševoga, bil je veliki vihar vu Jharošu (Zalavarm) Kanzly plebanuš je prav pripravljal decu za fermu. Puno jih je bilo na farofu, kad najedenput strela med nje vudri. Dve puce su taki vumrle, dve jako zbetežale a vnogo je ranjenih. Puce su bile 12, 16 i 18 let stare. Vu isto vreme je strela vužgala krmu gospodčije. Vu Korpaváru je strela vu jednu štalu vudrila, zatukla jednu ženu i jednoga konja. Štala je zgorela.

— **Vu Priloku** budu se školski ispiti 25-oga i 26-oga junuša obdržali, na koje ispite se poštuvani roditelji i prijatelji škole pozoveju.

— **Put strele.** Strela se je vu zadnjih 30 let pomnožila, i dela na leto do 3—4 milijune frti kvara. Jedno družtvo pazljivo premišljava to, i piše nam sledeče: Strela navek vudri iz oblaka na ono mesto, gde je zemlja naj bliže oblaku, jer zemlja lehko vodi strelu. Dobri vodići strele su: stoječa i tekuća voda, mokra zemlja, i rudna zemlja. Iz toga sledi, da strela rajši vudri vu nizkoj ravnici kak na bregih. Šuma je najbolša obrana proti streli. Strela višeput vudri na selu kak vu varašu. Stanovito je, da je strelovod dobra obrana proti streli.

— **Odvrnjeni** ženitbeni dar. New-Jorka pišeju, da, kad se je Cleveland predstojnik sjedinjenih državah ženil, poslal je turski sultan dara mladoj njegovoj ženi. Predstojnik je to za uvredu držali dara nije štel prijati.

— **Vu Francuzkoj** hoće parlament hercege nastraniti. Misli su troje. Jedni velija, da se samo oni odstranju, koji za tronusom hlepiju, drugi veliju da svi hercegi, a tretji pak hočeju da se nitko ne odstrani.

— **Vu Bavarskoj** je velika nesreća. Lajoš II., jako muder i vučen kralj čisto se je odstranil od sveta, i sami ministri su komaj do njega došli. Nikoga nije k sebi pustil, samo lepe grade dal zidati. Zato je napravil 20 milijunov

duga. Ministri i doktori su se zišli i prenašli, da se kralju pamet meša, zato su za vladara strica mu Luitpolda imenuvali. Kralj od toga nikaj nije štel znati a predstojnika poslaničtva, koji mu je to na znanje dal, je dal zapreti, a okoli sebe je žandare na stražu postavil. Kralja su doli deli, Luitpolda za vladara imenuvali a Lajoša II. vu jeden grad zaprli i jednoga doktora mu dali, koj je na njega pazil. Ove dneve šetali su se obedva vu vrtu polek vode. Kralj najedenput vu vodu skoči, doktor hoteč ga izbaviti, skoči za njim, ali kak se na mrtvim doktorovim telu vidi, kralj ga je pograbil i vu vodu pritisnul. To sve kaže da kralj pri pravoj pameti nije bil. Mrtvo telo su mu včera s velikom paradom pokopali.

— **Vu Talijanskoj** se je parlament (orsačko spravišče) odprl. Prvi govor je, da nega deficita; nego su se taborske ladje pomnožile.

— **Vu Belgiji** je bil izbor ali je protivna stran puno zgubila, popovska stran je jaka a vladala bude i nadalje.

Cěna žitka: Pšenica 8·——8·10 Hrž 5.50—6.30— Kuruza 6·——6·10 Ječmen 6.——7.—— Zob 6.50—6.90

— Lotterija. Gradecu 13. junius a 1886.

6. 40. 12. 33. 89.

Szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF** urednik.

Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhiré tétetik mikénT DEÁK JÓZSEF csáktornyai lakósnak LISZIÁK MIHÁLY s neje DOMITROVICS BORBÁLA bártoloveczi lakós végrehajtást szenvedők ellen 100 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó csáktornyai kir. járásbíróság területén lévő Totovecz községben fekvő 70 ik szám tjkvben 129|a hr. sz. alatti ingatlanokra ugy legelő s erdő illetményre 344 frt becsérték mint kikiáltási ár mellett

folyó évi julius hó 12-ik napján d. e. 10 órakor

Totovecz község házánál megtartandó nyilvános árverésrn a megállapitandó kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát vagyis 34 frt 40 krt. készpénzben vagy az 1881 évi LX t. cz. 42 § ában előirt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni, a többi feltételek a bíróságnál megtekinthetők,

Kelt Csáktornyán a kir. járásbíróság mint telekkönyvihatóságnál 1886 ik évi ápril hó 3-ik napján.

395 1—1

Dr. J. G. Poppa anatherinska voda ZA USTA

Beč I., Bognergasse br. 2.

i pravi vegetabilni prašak za zube najuspješnija su i najčuvenija sredstva za liečenje i za čišćenje zubi.

Liečnička svjedočba.

Anatherinska voda za usta od c. kr. dvorskoga zubara J. G. Poppa u. Beču I., Bognergasse broj 2, pokazuje se vrlo ugodnom i uspešnom kod bolesti desni, koje se prikazuju u rahlosti. brezbrižnosti i neugodnu vonju. Oslanjajući se na izkustvo nemože podpisani propustiti, da nepreporuči ovu vodu za usta svim bolujućim na ustih i zubih.

Poppov vegetabilni prašak takodjer je izvrstno sredstvo, da zube očuva od tako zvanoga zubnoga kamena i iste vazda bielimi uzdrži kao što i razširenje zla zaprečí.

Hohenmauth (Česka.)

Dr. Josip Strasak.
gradski i sudbeni fizik.

Može se DOBITI: Vu Čakovcu vu Gončz Lajoševoj apoteki, pri Stra hiji, i Mayršcsák L. i Heinrich M. Vu Priloku vu Šiposevoj apoteki; Vu Letenji vu Kaliwodaevoj apoteki. Vu M. Szoboti vu Bölcsevoj apoteki. Vu Lendavi Vu Kissevoj apoteki. Vu V. Kaniži vu Mandekovoj, Pragerovoj i Bellusevoj apoteki vu Varaždinu vu Kussiovoj, Riedelovoj i Kräuterluhevoj apoteki. Vu Ludbreg vu Kohnevoj apoteki. Vu Koprivnici vu Werlievoj apoteki. 366 1—2

SZÖVETEK.

Csakis tartós gyapjuszövetből egy középtermetű férfi részére

Egy öltöz-re 3 10 méter	(jó gyapjuszövetből	4 frt 96 kr.
	(jobb gyapjuszövetből	8 „ „ „
	(finom gyapjuszövetből	10 „ „ „
	(legfin. gyapjuszövetből	12 frt 40 kr

UTAZÓ-PLAIDEK drbja 4, 5, 8, egész 12 frtig Legfin. öltözékeket, nadrág, felsőkabát és eső köpenyszövetek tüffel, Loden, commis Kammgar. Cheviot, Tricot női kendőket: tekeasztal posztókat **perwient: doskinkot ajánl**

Alapittatott **STIKAROFSKI J.** ... 1866 ...

gyári raktára Brünben.

MINTAK postabérmentesen küldetnek. Mintalapok a szabómester uraknak bérmentelenül küldetnek. 10 frten felüli utánvétel küldemények bérmentve. Allandóan több mint 150.000 o. é. frt értékü raktárom van. ennél fogva természetes, hogy nagy világüzletemben sok 1 egész 5 méternyi posztó-végek maradnak, csak hogy ily posztóvégeket kénytelen vagyok jóval a készitési áron alul tovább adni. Minden józanul gondolkodó ember befogja látni, ... hogy e kis posztóvégekből minták nem küldhetők, mivel néhány száz minta rendelésénél e végből mi sem maradna, ennélfogva tehát valóságos szédelgés ha posztókereskedési czégekből mintákat hirdetnek, mert ez esetekben a mintát egész darabból és nem végekből valók, ily eljárásnal a szándékösmeretes.

Megnem felelő posztóvégek kicseréltetnek, vagy a pénz visszaküldetik.

LEVELEZESEK, magyar, német, cseh, lengyel olasz és francia nyelven fogadtatnak el.

203 13...20.

Felhivás!

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy több szülő felszólitására, 30 órán át gyermekeket nemkülönben felnőtteket ismert módszerem szerint a táncolás művészetében oktatást adni szándékozom.

A tanitás f. é. augusztus hó 1-én fog kezdődni.

Miután szinidőm szigoruan megvan határozva, másrészt pedig, hogy a fölöslegeg kiadásokat elkerüljem, tisztelettel kérem mindazokat, a kik a tanulásban részt venni szándékoznak szíveskedjenek junius hó közepéig **FISCHEL FÜLÖP** könyvkereskedésében jelentkezni, ... hogy igy a jelentkezők számarol tájékozhassam magamat, ... mivel az esetben ha a jelentkezők száma csekély volna, kénytelen volnék ez évben tervemről lemondani.

A tanitás föltételei ugyanazok maradnak, mint az előbbi években voltak.

Az oktatás tartama alatt, a közönséges tánczokon kivül, még a közkedveltségü 6 lépésü keringőt valamint a szép „magyar körtánczot" is programmom közé fölvettem.

A n. é. közönség pártfogásáért esd

390 2...2

kitünő tisztelettel

CORONELLI P.

NAGY VÁLASZTÉK MENYASSZONYI ÉKSZEREKBEN

Alapittatott 1873. évben. **HERLINGER M.** Alapittatott 1873. évben.

NAGY VÁLASZTÉK NÁSZAJÁNDÉKOKBAN

órás és ékszerész Csáktornyán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemü órák, arany, ezüstárunk és ékszerekből legfin. kiállitva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelzó-hivatal által felülvizsgálva és fémjelezve van.

Mindennemü

RÉGI ÓRÁKAT

ugyszintén

arany- és ezüst tárgyakat

javitás végett jót állás mellett, elvállalok.

Régi tárgyak cserébe a legmagasabb árban átvétetnek.

NB: Bátorkodom még jól berendezett **optikai áruraktáromat** is a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani. 209 68—*

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek.

NAGY VÁLASZTÉK NEVNAPI AJÁNDÉKOKBAN

NAGY VÁLASZTÉK SZÜLETÉSNAPI AJÁNDÉKOKBAN

Hamburgi kávé stb. árjegyzék-kivonat

ETLINGER & COMP., HAMBURGBAN

ajánlják ösmert olcsó és vaódi áruikat pöstán, portomentesen, utánvét. vagy az összeg előleges beküldése mellett.

Kávé 5 klgr. 10 vámfontos zacskókban. Aro ó.-ben

BAHIA, kellemes izü	2, 90	ARANYJÁVA, kiv. finom enyhe	5. 10
RIO, finom erős	3, 30	JAVA, zöld erős delicat	4. 95
SANTOS szapora zöld	3, 70	PORTORICO, zamatos erős	5. 25
CUBA, zöld erős, brillans	4, 10	JAVA, nagyszemü ig. fin. delic	5. 87
MOKKA GYÖNGY afr. valódi tüzes	3, 90	GYÖNGYKÁVÉ, legfin. zöld	5, 30
DOMINGO, legfin. enyhe	4, 65	PLANTAGE, zamatos brillans	6, 20
CAMPINAS, igen fin. bőlizető	4, 85	MENADO, kiv. finom nemes	6. 30
CEYLON, kékes zöld, erős	4, 85	ARAB. MOCCA, kiv. nemes, tüzes	7. 20

Kedvelt kávé keverékek minden árban 2-féle 5 klgr. ként CHINAI TÉA diszes szelenczékben fél klgr. ként o. é. 70. 95. 1. 15. 1, 70, 2. 30. 2. 85. 3. 15 stb. hozzá csomagláshoz alkalmas. 2 klgrnál kevesebb Téa 30 krral drágább (portó)

JAMAIKAI-RUM valódi 4 liter bérmentve	4 20	MATJES HERING bérmentve 5 klgr hordócska	2. 05
CAVIAR 1 a. bérmentve 2 klgr.	4, 15.	TABLA RIZS 5 „ ként	1. 25
„ kevesét sózva 4 klgr.	7. 50.	GYÖNGY SAGO bérmentesen	1. 85

318 15...18 Minden közvetlen Hamburgból. teljes árjegyzék ingyen és bérmentve:

Az összes Savanyuvizek királya.

MAGYAR SAVANYUVIZ.

Europa szénsavban leggazdagabb natronlithion-forrása.

Széchenyi-forrás

Természetes nem mesterségileg előállitott forrásviz, *ötszörösen vegyelemezve.*

Kitünő asztali viz.

Orvosi kitünőségek által ajánlva.

TARTALMA:

Széchenyi-forrás (Magy. ország)	Gleichenbergi (Steierhon)	Radeini (Steierhon)	Krondorfi (Csehország)	Mohai (Magy. ország)	Giesshübli (Csehország)	Deutch kreutzi (Magy. ország)	Gizellaforrás (Steierhon)
97	79	84	48	48	43	41	50

Hamisitások kikerülése céljából a dugasznak vizfelé forditott része „Petánc" kőrirattal van ellátva.

Főraktár Csáktornyán:

STRACHIA TESTVÉREKNÉL

Ugyanott minden ösmertebb savanyuviz friss töltésben mindig kapható ... 387 4—*

Széchenyi-forrás.

Kitüntetve Bécsben és Triesztben

MAGYAR SAVANYUVIZ.

Radeini savanyukut-gyógyfürdő

2 órányira **Luttenbergtől,**

A Radeini viz és fürdő a legjobb gyógyhatással bir: *köszvény — epehólyag, vesebaj, gyomorbaj, mirigydaganatok és nőbántalmakra.*

A Radeini savanyuviz összehasonlitása más savanyuvizekkel

Radeini 91·797: Petanczi 80·449. Gieszhübli 43·793.

Egy fürdő 30 kr. ***Ételek*** és ***italok*** jó és olcsó áron. Szobák naponként **30, 40, 50,** és **60** krárért.

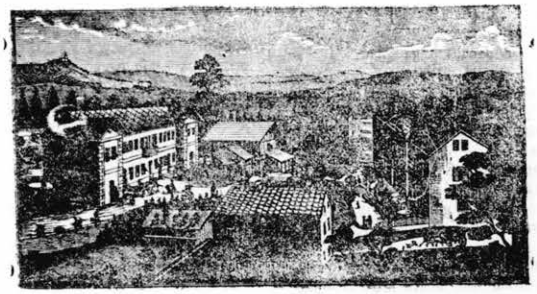

Radeinska kisela voda i kupelište

2 vure daleko od **Luttenberga.**

Radeinska voda i kupelište ima najbolšu lekovitu jakost proti: **ulozi (giht.) skrofelom, zučnom** betegu, **bubrežnoj —, želudačnoj —,** i **ženskoj** bolesti.

Sravnjivanje radeinske vode s drugemi kiseli vodami;
Radeinska 91·797 Petanczska 80.449 Giszhüblenska 43.793.
Jedno kupelište 30 kr. Pitje i jelo je dobro i fal.
Jedna soba na dan po 30, 40, 50 i 60 kr. 388 3—20

Nyom. Fischel Fülöp laptulajdonosnál Csáktornyán.